

BUDAPEST FELFEDEZÉSE FELTÁMADT A TABÁN?

Ime a Viziváros látképe egy háromszobos polgári lakás erkélyéről. Tessék csak jól megnézni; ez az egyetlen tájkép Budapesten, amely hátat fordít az embernek. Nem törődik vele, nem erőszakoskodik, nincsenek igényei, nem zöldel, nem virít, nem sikong anizksz-festők ecsetje után: csak van.

Van és másfelé néz. Halk és előkelően szegény. Nem óhajt meghódítani senkit, nem «főz», nem akar karriert csinálni.

Mondom: ez a városrész hátat fordít mindenkinek.

Közben diszkrétan haldoklik. Minden jajszó nélkül túri, hogy ódon házait lerombolják. Lassan, fokozatosan átalakul budai Újlipótvárossá. Kimerült testének egyes részeiben már bűg a lift, ablakai állandóan tágulnak, helyenkint teljesen eláramvonalasodott és néha már krónikelt is kőp.

Látogatásom nála igen tapintatos volt. Nem úgy kerestem fel, mint ahogy a beteget szokás. Közönyös arccal fogadott, de én mégis óvakodtam attól, hogy szóbahozzam nemrég elhalálozott rokonát, a Tabánt. Ez illetlenség lett volna.

És lábujjhegyen jártam.
Halkan beszéltem.

A Viziváros lassanként felmelegedett. Leültetett és megkínált egy pohárka romantikával.

Aki már nem siet

Azután vállára terítette a lódenkabátját és megkért, hogy kísérjem el. Végigmentünk a Kacsá utcán, a Csalogány utcán, a Medve utcán.

— Nézd, — mondta hirtelen — ezek az *blasony házak* — igazak! Olyanok, mint

az emberek, akik építették és benne laktak... Azok az új, napsugaras, modern épületek nem arcai azoknak, akik építik és lakják. *A stílus ma gyorsabban szalad, mint az ember.* Nagyon, nagyon gyorsan kell majd futnotok, ha még idejében akariátok elérni a házaikat. *Én már nem sietek...*

Budai mosoly az ablakokban

Magamra maradtam. Nem akart tovább zavarni az öreg. — *Csókoltatom Aramvonalját* — mondta búcsúzóul. És legyintett. Szaladok végig a szűk kis utcákon. Sok a hepehupa és a suszter. *A Vizivárosban gyorsabban kopik a cipő.* És gyárit nem viselnek. Gyalog jár az idő is. *Ablakon kikönyökölni sem tudnak sehol úgy, mint itt.* Mintha várnának valamit. Estefelé csupa

várás a vizivárosi házak minden ablaka. Itt-ott lesurran egy sejtelmes asszonyi mosoly. Budai mosoly. Az *ELŐKELO BARÁTNÓK UCCÁJÁBAN* rózsát és lágú tejszínhabot szórnak a vándor kalapjába. Nem: kalpagjába.

Zongoraszó és „robogó“

Viszont rádió szól mindenütt. Az édes budai zongoracsobogás már megszűnt. Csak egyetlen földszintes ház ablakában *étűdözik az álmodozóhajú vizivárosi leányzó.* Nagy feltűnést kelt az ucca ifjai körében. Körülállják a nyitott ablakot és *lesik a zongoraszót.* Az egyik gyereknek *»robogója«* van. Illetőleg csak félig, mert a futószerszám egyik kereke hiányzik. Ez *l'art pour l'art robogó,* mert közlekedni nem lehet vele. A fiú csak tolja. Budai dolog.

Családi idill

A Vándor ucca lépcsőin egy házaspár pihen ki a kocsmezás fáradalmait. A férj a legfelsőbb lépcsőfokon nyögdecsel,

az asszony a legalsón horkol. Alkoholfelhaborítja a tájat. A vizivárosi polgárok megállnak, kicsit nézik a megkapó család idillt, bólogatnak, majd továbbkocognak.

A befalazott ablakok titka

A vizivárosi házak udvaráról sokat zengedeztek már a költők. Ez itt az *egyik medveuccai ház udvara.* Van itt mindenféle. Oleanderbokor, galambduc, boltíves vízcsep, eperfa, kutya és szeretetotthon. Nyolc vén néni pihen ki az életét. *Három az udvaron tereferél.* Valamikor *dundi leányzó* voltak. Később feleségek és anyák. Az élet, a gyermekek, a rokonok, a barátok elsüllyedtek körülöttük. Most itt húzódtak meg a Viziváros mélyén, virágcserepek és galambketrecek között *várják a kedves budai halált.* Éjszaka néha felsírnak ágyukban. Ki jut ilyenkor az eszükbe?

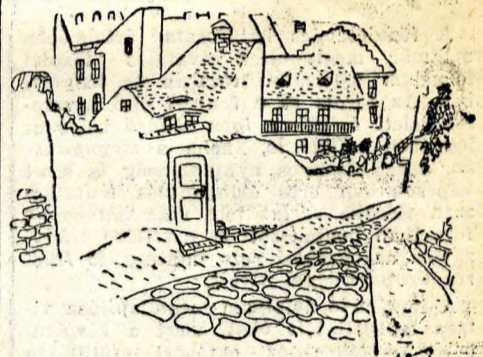
— *Miért falazták be az ablakokat?* — kérdezem a ház mestertől, aki szabó és ruhát varr a térdén.

— *Mert elrothadtak az ablakkeretek és nem volt érdemes újat rakni a helyükre.* — feleli.

Mosolyog.

Ami elrothad, azt be kell falazni

Festői táj

A Donáti uccában úgynevezett *»festői részlet«* tárul elénk. Zegzugos uccák, rengeteg hepehupa, ökörszemű tötök és virágzó napraforgók egy lebontott ház udvarán.

A képet nagy buzgalommal rajzolja egy kövérkés, rózsásarcú hölgy. Németül felel a kérdésemre:

— *Ó igen, ez nagyon szép.* Lerajzolom, mert fel akarom építeni odahaza...

A rajzolgató hölgy *hollandus.* Eindehoven környékén van birtoka. Lelkesedik.

— *Ilyen nincs sehol a világon.* Odahaza a parkban *megcsinátatom ugyanest.* Két hét alatt felépítik nekem. Már minden oldalról lerajzoltam. Nagyon pontos lesz a másolat. *Ó, igen.*

A Vizivárost le fogják bontani, de az egyik csücske tovább él majd a messzi Németalföldön, egy rózsásarcú, kövérkés hölgy kastélyának parkjában. Mint valami ritka, egzotikus növény. Öntözni fogják.

Ugy-e szép?

Pálmái Jenő

AZ EST-IBUSz harmadik olaszországi nyaralókülönvonatára

1936 augusztus 1-15-ig, illetve 30-ig

a jelentkezési határidő ma (július 25, szombat) lezárul

A következő szállókban van még néhány hely:

VIAREGGIO: Hotel Mediterraneo, Hotel Esplanade
VENEZIA-LIDO: Hotel Centrale
PORTOROSE: Hotel Palace (Luxushotel)

Jelentkezés és felvilágosítás

AZ EST Utazási és Menetjegyirodájában

Budapest, VII. Erzsébet körút 18-20. szám. Telefon: 1-455-59

IBUSz MAV Hivatalos Menetjegyiroda, V. Vigadó tér 2 és az összes főkörodában